

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 „ —
 Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó“ címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán.

Kapunyitás után.

Megnyiták a képviselőház kapui. Az országgyűlés megkezdte működését, mely hogy milyen mederben fog haladni, egyelőre beláthatatlan. A geszti levél, melyet a miniszterelnök ugrai választóihoz intézett, általános megdöbbenést keltett az összes ellenzéki pártokon, az első teendő az volt, hogy milyen álláspontot foglaljanak el ezekkel a törekvésekkel szemben. És egyértelműleg kinyilatkoztatták, hogy teljes erővel fognak ellenállani, megalkuvást ezen a téren nem ismer senki.

A vihar azonban nem tört ki a kapunyitás után, csak kívülről hallott be a fegyvercsörtetés, mely fenyegetően jelezte, hogy kemény küzdelem van készülöben, ha a kormányelnök csakugyan ragaszkodik azon elhatározásához, melyet nyílt levélben kifejtett. Mindenesetre komoly megfontolás tárgyát kell annak képeznie, míg konkrét formában a képviselőház asztalára kerül. Kétséget sem szenved, hogy azt az egyedüli biztosítékot, mely végső esetekben védelmül szolgálhat a nemzeti jogoknak különösen az osztrák erőszakoskodásokkal szemben, a kép-

viselők nem fogják a kezökből könnyen kiadni.

Tévedni emberi dolog kormánykörökben is. És gyakran a nemzetek kormányai olyan botlásokat követtek el, melyeket később a legnagyobb jóakarat mellett sem sikerült megreparálni. Nagyon szükséges tehát, hogy a képviselőház az ellenőrzést olyan mértékben gyakorolhassa, hogy esetleges téves felfogások ne okozhassanak kiszámíthatatlan károkat az ország lakosságának. Büncselekménnyel volna határos, ha a képviselőház egy akarat nélkül való szervezetté engedné magát leszülyeszteni, hogy játéklabdája legyen a jövő-menő kormányoknak.

Hiszen hányszor láttuk előfordulni a közelmúltban is azt az esetet, hogy amit az egyik kormány helyeselt és tüzzel vassal is megvalósított, az utána következő teljesen desavualta és az ellenkező áramlatnak adott helyet. Tehát vagy az egyik, vagy a másik tévedett. Az emberi gyarlóságoknak a kormányok is épen úgy részesei, mint más közönséges halandók.

Szó sincs róla, az ellenzék felfogása sem csalhatatlan, de éppen arra való a képviselőház, hogy nyil-

tan, az ország színe előtt vitassák meg az összeütközési pontokat, hogy a nemzet okulást meríthessen belőle s a kifejtett bizonyítékok alapján módja legyen véleményt formálni magának arra az esetre, midőn reá appellálnak.

A szólásszabadság korlátozása tehát jól felfogott nemzeti szempontból semmiesetre sem kívánatos, még akkor sem, ha olykor-olykor az ugynevezett obstrakció alakjában lép ki a porondra.

Pro és kontra sokat irnak most erről a kérdéstről a lapok. Az egyik parlamenti anarchiának nevezi azt, amit a másik nemzeti önvédelemnek minősít. Az egyik minden jogot szeretne konfiskálni a hatalom részére, a másik a gyengébb félnek fogja a pártját. Maga a kormányon levő szabadelvű párt a megoszlás csiréit rejti magában, annyira eltérők a kebelében rejlő klikkek törekvései, hogy egységes akcióra aligha lehet gondolni. Épen ennek a körülménynek figyelembe vételével az ellenzéki pártok tömör összetartása mellett alig képzelhető, hogy Tisza gróf miniszterelnök megvalósíthassa a hárszabály revízióra irányuló törekvéseit.

TÁRCZA.

Lourdesi magyar zarándoklatunk.

— Két rész. —

II.

De lássuk, hogyan, mily körülmények között történnek e csodás gyógyulások? Nyilvános csodák rendszerint két helyen történnek: a fürdőházban és az Oltáriszentséggel való ünnepélyes körmenet alkalmával.

Röggel 6 órakor megkezdődnek a misek a barlangban és a 3 templom összes oltárain. Egyik papot a másik váltja fel, egyik mise után a másik következik. Ezalatt a kórházakból a betegeket 3 kerekű székeken, és kerekese hordályakon elébb a barlang elé majd a fürdőház elé viszik, s a korlátal elzárt helyekre egymás mellé elhelyezik. A betegek előtt áll vagy térdel 2—3 pap, kik megkezdik az imádkozást, elébb az Olvasót, majd a Jézus és a Mária-lytániát; közben egyik vagy másik pap beszédet tart, bizalomra gyulasztja a sziveket az Ur Jézus és Mária jóságos és nagy hatalma iránt; majd folytatják az imádkozást, s a papokkal együtt

imádkoznak a betegek, s a körülöttük összegyülekezett néptömeg. S hogyan imádkoznak? Valamennyien kiterjesztett kezekkel, szívvel és lélekkel, szemüket a barlang Mária szobrára irányozva, mintha valóságban előttük állana a szűz Anya; majd a „Parce Domine, parce“ kezdetű bűnbánó ének, majd egy-egy Mária-ének hangzik fel, mindenki énekel, az isteni irgalmat esdi le. Így tart ez reggeltől estig, folyton, szakadatlanul, egyik papot a másik váltja fel, egyik imát, éneket a másik követi. A betegeket ezalatt egyenkint a fürdőházba viszik, itt a szolgák levetkőztetik, egy kötélhálóra fektetik, s a fürdő kádjába, melybe a csodaforrás vize van bevezetve, 10—12 másodpercig lemerítik, addig, míg egy rövid Máriaimát elmondanak; aztán a vizet le nem törölve, a beteget felöltöztetik. A csodák rendszerint a fürdés e pár pillanata alatt történnek, gyakori eset, hogy a beteg, kit 3—4 szolga vitt be a fürdőbe, a fürdés után teljes épségben saját lábain jön ki s a jelenlévők örömlelkedése között siet vagy fut a barlangba, hogy hálát adjon a bold. Szűznek rögtöni gyógyulásáért.

Előttem van a lourdesi hivatalos lapnak

a „Journal de la Grotte de Lourdes“ aug. 28-iki és szept. 4-iki 2 száma, a melyek tanúsága szerint augusztus 20-ától szeptember 4-ig vagyis két hét alatt 43 orvosilag beigazolt csodás gyógyulás történt és pedig 17 beteg a fürdés alkalmával, 13 az Oltáriszentséggel való körmenetnél, 3 beteg pedig a lourdesi viz egyszerű ivása által gyógyult meg. A mi négy napi Lourdesban való tartózkodásunk alatt auguszt. 28-ától szept. 1-éig 11 csoda történt, melyből mi magyarok ötnék voltunk szemtanui, kettőnek a fürdésnél, háromnak a körmenetnél. Csupán csak ezeket sorolom fel.

Augusztus 28.-án vasárnap délután 2 órakor a mi magyar zarándoklatunk tartá ajtatosságát a barlang előtt. Előbb magyar szent beszéd volt, utána a rózsafüzért imádkoztuk magyar nyelven. Amint ajtatosságunknak vége volt, a nancyi egyházmegye francia zarándokai vonultak a grotta elé. Alig kezdték meg imájukat, nagy mozgás, tolongás támadt a „beteg nők fürdőjének“ ajtaja felé, majd „miracle“ „miracle“ „csoda“ „csoda“ szavak hallatszottak. „Vive Jesu!“ „Vive Marie“ felkiáltások hangzottak. Mi történt? . . .

Jobb is volna ezektől az izgalomtól megóvni a nemzetet, mert hogy keresztülvitele rendkívül nagy rázkódtatásokkal fog járni, arról ebben a pillanatban már senki sem kételkedhetik.

Körlevél

az összes gyermekmenhelyek vezető-nőihez!

A lapokból ösmeretes bizonyára társulatunk óvónői előtt is a magas kormány az az elég nem méltányolható nemes törekvése, melylyel városunkban és megyénkben a hajháló készítésnek, mint házi iparnak, meghonosítását czéljául tűzte ki.

E házi ipar folytatására már 12 éves gyermekek is, képesek havonként 10—30 koronát kereshetnek már a rájuk jövő télen is, a mely gazdasági év miatt sok helyütt biznyos inségesnek ígérkezik.

Városunkban e czélból a tanfolyam már teljes eredménnyel szerveztetett s most az a czélja a vezetőségnek, hogy e háziipart vármegyénk területén is minél szélesebb körben meghonosítsa és elterjeszsze, mely czélból társulatunk vezetőnőire gondolt és az Önök szíveségét, hazafias buzgóságát óhajtja igénybe venni.

Október és esetleg november hó folyamán azért egy-egy óra terjedő ingyenes tanfolyamot nyit városunkban, mely idő alatt Önök a hajháló készítését elsajátíthatják s községeikbe vissza menve, a község önként ajánkozó női részére szintén 1—2 óra terjedő tanfolyamot tartanának s ez iparágat a községben meghonosítanák.

Helyiségül esetleg az óvoda részére egész évre bérelt helyiség is felhasználható, fűtésről, világításról a község gondoskodnék.

A községek eziránt a vármegyei törvényhatóság részéről fognak felhivatni.

A tanfolyam vezetéséért Önök minden kitanított munkás után, ki állandóan dolgozik, fejenként 1 koronát kapnak és szabad idejében magának fizetésért dolgozhatnak. A munkások felügyelte is Önökre bízának s ezen czímen is szert tehetnek egy állandó mellékkeresetre. A vállalat ugyanis a beszoigáltatandó hálók után bizonyos százalé-

ban részesitené Önöket, ami havonként 40—50 koronára tehető. Egy tuczat hajháló (női hajdisz védésére szolgáló, hajból neccelt háló) pedig 80 fillérért váltatik be. Egy ügyes kis leány már az első hónapokban is képes napokint 6 drb. hálót elkészíteni, 2 évi gyakorlat után pedig 1—1½ tuczatot is. Tehát a legalacsonyabb számítás szerint is megkereshet egy család 3 leánygyermek havonként 36 koronát s a családfenntartás nehéz munkájában szegény szülőinek nagy segítségére lehetnek.

Felhivom ezért Önök közül azokat, kik e tanfolyamon anyagi körülményeiknél fogva részt vehetnek (p. Szatmáron lagnak vagy a hó alatt itt fentarthatják magukat), hogy Paskuj Imre kereskedő urnál (Deák-tér) mint a vállalat képviselőjénél egy levelező-lapon jelentkezzenek, valamint esetleges felvilágosításért és bővebb tájékozásért is ő hozzá forduljanak, e ki igen szívesen ad választ, tanácsot és utbaigazítást.

Egy kis kereset a téli hónapokban Önöknek is jól fog esni s a nemes czél, mely a legszegényebb néposztályt jutattja más munkára ugy sem használható gyermekeik révén a téli hónapokban is keresethez, megérdemli, hogy Önök a legmelegebben felkarolják s részvételre a szülőket megnyerjék. Ennek biztos reményében hazafias üdvözléssel maradtam

Szatmár, 1904. október 6.

Nagy Béla k.
igazgató

H I R E K.

A negyedév elteltével felkérjük hátrulékos előfizetőinket hátrulékait beküldésére és előfizetésük megújítására.

Személyi hir. Pap Géza polgármester e hó 13-án Nagykárolyban volt, hogy ott vizsgálja a főispánnak nála tett látogatását. — Dr. Erdélyi Miksa fogorvos, a bécsi egyetemi klinika demonstrator, berlini tanulmányutjáról hazatért.

Megyei választások. A múlt esütörtökön tartott vármegyei közgyűlésen töltötték be a Dienes Dezső halálával megürese-

deit nagybányai főszolgabírói és az ennek folytán megürült állásokat. Nagybányai főszolgabírónak Damokos Ferencz erdői főszolgabíró, és Eötvös Róbert szolgabíró jelölték, kik közül közfelkiáltással Damokos lett megválasztva. Az erdői főszolgabírói állásra Péchy István vármegyei másod aljegyzőt és Eötvös Róbert szolgabíró jelölték, közülök szintén közfelkiáltással az előbbi választott meg. Másod aljegyző Mangu Béla III. aljegyző lett, harmad aljegyzőnek Kerekes Zsigmond ötöd aljegyzőt és ötöd aljegyzőnek Madarassy Istvánt választották meg.

Tanári kinevezés. Buday Sándor dr. róm. kath. lelkész a budapesti Ferencz-József intézethez vallásánárnak neveztetett ki.

Gyászhir. Hoffmann Márton nyug. márokpapi róm. kath. lelkész életének 70-ik évében hosszas betegeskedés után Munkácsen elhalt. Hült tetemeit e hó 12-én helyezték örök nyugalomra. A munkácsi és a környékbeli lelkészek megjelentek temetésén. A gyászszertartást Forgách János munkácsi prépost-plébános végezte. Hoffmann 1834. szept. 21-én született, pappá szentelték 1859. augusztus 16-án; káplánkodott Alsó-Homoródon, Munkácsen, Kr.-Bilteken, Fehérgyarmaton. 1862. ben ideigl. lelkész lett Dombón, 1863. ban szegényintézeti lelkiatya Szatmáron, majd lelkész Bárdházaán, 1874 ben Láposbányán, majd Sáros-Orosziban, 1880-ban Márokpapiban, végre 1889 ben nyugalomba vonult. Irodalmilag is működött, számos lyrai költeménye jelent meg elsősorban a lapokban. — Schmidt Klára, Schmidt Gáspár munkácsi uradalmi erdőfelügyelő leánya, e hó 14. én szülei, testvérei és az összes rokonság bánatára Munkácsen elhalt. Földi részeit e hó 16-án helyezték rendkívül nagy részvét mellett örök nyugalomra. — Jékei Jékey Gyula földbirtokos e hó 15-án éjjeli 11 órakor életének 55-ik évében Darán elhalt.

Ellenőri kinevezés. A pénzügyminiszter Kormos Lajos helybeli kir. adóhivatali tisztet a szilágy-csehi kir. adóhivatalhoz elleaörnek nevezte ki.

Áthelyezett tiszték. A cs. és kir. 5. gyalogezred helybeli 3-dik zászlóaljához

Egy Auber Johanna nevű nancyi születésű 16 éves leány jött ki a fürdőből teljesen meggyógyulva. Két év előtt a nagy lábujján csontszűt kapott. Két év óta ápolták a nancy-i kórházban, sebét többször operálták, ez mindig megújult, gennyedett úgy, hogy csak két mankóra támaszkodva kinosan járhatott. Így hozták Lourdesba a zarándoklat betegeivel. Akkor vasárnap délután mankóira támaszkodva kinosan vándorolt be a fürdőbe, s amint megfüröszötték, baja azonnal elmúlt. Két mankóját kezében tartva, örömteljes arccal futott ki a fürdőből mindnyájunk szemeláttára a grotta. Az orvosi vizsgálat konstataálta, hogy sebének semmi nyoma sincs, lába teljesen ép, egészséges. A másik csoda egy kolozsvári magyar nővel történt, ami zarándoklatunk egyik tagjával. D. . . Istvánné saját vallomása szerint 25 év óta női bajban szenvedett. Egy év előtt akezelő orvos méhrákot konstataálta nála. Mivel iszonyu fájdalmak voltak, augusztus 20-án fölment Budapestre a klinikára, hogy segítsenek rajta. Itt megvizsgálták, s kijelentették, hogy mivel gyöngé, operálni nem lehet, menjen haza, valami enyhítő orvosságot ad-

tak neki. Ekkor hallotta, hogy másnap Budapestre indul Lourdesba, a táviró utján kért hazulról pénzt, s velünk utnak indult. Nagy kínjai voltak az uton, miként mondja, a fájdalmak csillapodását akkor érezte először, mikor Paray le Moniálban, az Ur Jézus sz. szíve híres kegyhelyén voltunk Lourdesba érkezvén nem jelentkezett a francia orvosoknál, mivel francia nyelven nem beszél, azért csak „az egészségesek” részére fentartott fürdőbe juthatott be. Vallomása szerint amint a fürdőbe bemártották, azonnal megszűntek fájdalmak, és e hangot hallotta lelkében: meggyógyultál! 9 napig volt még velünk teljesen egészséges állapotban.

Hogy csoda történt vele, az bizonyos, mert a méhrák, miként mindenféle rákbetegség gyógyíthatatlan. De az ő gyógyulása nem szerepel a lourdesi hivatalos lapban, mivel elmulasztotta előzetesen az ellenőrző francia orvosok által megvizsgáltatni magát.

Ugyanekkor, míg Lourdesban voltunk, a Journal de la Grotte de Lourdes hivatalos lap bizonyossága szerint a fürdés alkalmával meggyógyultak: Legay Augusztá 45 éves asszony St. Nicolas du Port-i lakos két év óta tartó súlyos köszvényes bajában. Théry,

Irma 24 éves Gyvelde leány, ki 10 év óta vese-, tüdő és gyomorhajban szenvedett. Zoé Ninille 27 éves Anori leány, ki 3 hónap óta vérthányt. Nérinek Klemens 25 éves Tourcoingi férfi tüdő- és gyomorhajában.

A nyilvános csodák másik része, mint említettem az Ol. áriszentséggel való ünnepélyes körmenet alkalmával történnek. Napokint délután 4 órakor körmenet indul a barlangból elől a férfiak, utánuk a papok mennek párosan, kezükben égő gyertyát tartva, imádkozva és énekelve, végül a legméltóságosabb Ol. áriszentséget viszik baldachinum alatt. A park sétautain kanyargó körmenet nemsokára egy tágas tere, a Rózsafűzér-templom előterére ér; itt vannak már elhelyezve a betegek, mindannyian szorosan egymás mellett hordszékeikre ülve, és hordágyaikra fekvve, közvetlen hátuk mellett a nagy közönség. Amint a körmenet a betegekhez ér, a szentséget vivő pap minedenik beteghez hozzámegy, megáldja a szentséggel, és a szentségtartó alját csókra nyújtja át. Mig az áldás tart, a tér közepén egy pap térdelve szétterjesztett kezekkel, hangjának teljes erejével, lelkének élő hitével esdőleg francia nyelven így kiált: „Legyen áldott az Ur

Egerből áthelyezték Csipkés András hadnagyot a 11-ik századhoz, bologdfalvi Bart Róbert hadnagyot a 10. századhoz, kadétnak beosztották a 12-dik századhoz Paisiu Jánost, a 10-ik századhoz Muntean Jánost.

Előléptetés. A belügyminiszter un. vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Szabó Oroszt miniszteri fogalmazót, Beregvármegye főispáni titkárát, legközelebb belügyminiszteri segédtitkárrá nevezte ki.

Hölgybizottság városunkban. Amint értesülünk, a József Főherceg Szanatórium egyesület elhatározta, hogy az országban szanatóriumi hölgybizottságot alakít. Jó forrásból arról értesülünk, hogy a bizottság városunkban a következő hölgyeket kéri föl a hölgybizottság szervezésére. Uray Gézáné, özv. Hérmán Mihályné, Jékei Károlyné, dr. Papolezy Gyuláné, Fogarassy Sándorné, dr. Fejes Istvánné, Bakó Ignáczné, Bakó Lajosné, Neuwirdt Nándorné, Tankóczy Gyuláné, dr. Vajay Károlyné, dr. Vajay Imréné, Papp Gyuláné, dr. Vallon Gyuláné, Vallon Lajosné, Lengyel Imréné, Páskuj Imréné, Mondik Endréné, dr. Fodor Gyuláné, Thurner Albertné, Jankovics Jánosné, Morvay Jánosné, Bölönyi Lászlóné, dr. Hantz Jenőné, Palády Lajosné, Pirkler Józsefné, Kiss Zsigmondné, Unger Istvánné, Unger Gézáné, Ulmann Sándorné, Litteczky Endréné, Literáthy Elekné Demjén Sándorné, Nyárády Lászlóné. A fölkérendő tagok az egyesület védnöke. József kir. herceg aláírásával díszes oklevelet kapnak, melynek művészi rajzán egyik nagy festőművésznünk most dolgozik. Az egyesület elhatározta, hogy az első népszanatórium épületében elhelyezendő márványtáblán örökíti meg azoknak a lelkes hölgyeknek a neveit, a kik a nemzeti veszedelem ellen való küzdelemben a legnagyobb tevékenységet fejtették ki. A szanatóriumi hölgybizottság alakítása valóban szép, nemes és üdvös gondolat. És a derek egyesület valóban jól számít, midőn a magyar hölgybizottságot keresi meg. Mert minden ügynek győznie kell, a melyet a magyar nő fölkarol.

Aljegyzői kinevezés. Az igazságügy-miniszter Balázs Miklós szilágysomlyói

kir. járásbírói joggyakornokot a nagykárolyi kir. járásbíróshoz aljegyzőnek nevezte ki.

Áthelyezett bankhivatalnok. Szeite Rezső, az osztrákmagyar bank helybeli fiókjának tisztviselője Budapestre helyeztetett át.

A főpásztor ajándéka. Püspök ur ő Excellentiája a kis-dengelegi és irinyi kápolnák részére kegyeskedett a Göffine Lénárd kath. oktató és épületes könyvéből két példányt küldeni oly czélből, hogy azokból, mikor a hívek ájtatosságok végzésére összegyűlnek, arra való egyén nekik felolvasson. Ő Excellentiájának ezen, a hívek lelki üdvét czélzó s a hitélet szilárdítására szolgáló főpásztori gondoskodásáért és kegyességéért a megörvendezetett hívek nevében legmélyebb köszönetét és halálját fejezi ki. M. Petri, 1904. okt. 10. Brázay János plébános.

Gyászhir. Hegedüs József, gróf Károly István jószágigazgatója, életének 66 ik évében Budapesten elhalt. A gyászeset mély részvétet keltett minden ismerőse körében. Holttestét Budapesten temették el.

Oltárszentelés. Örvendetes napjuk volt a darai rk. híveknek f. hó 16-án. Akkor áldotta meg Dr. Binder András cz. kanonok a Püspök ur ő Excellentiájának bőkezűségéből készült oltárt. A csinos és izléses munka Müller Zoltán szakértőt díszéri. Nagyban emelte az ünnepélyt Mondik Endre orgonajátéka és éneke. A nagymisét valamint a meghatározott beszédet a hívek apraja s nagyja példás áhitattal hallgatta. Buzgó imádság szállott ég felé a buzgó főpásztor drága életéért, ki a felejthetetlen örömnapot szerezte a jó híveknek.

Vármegyei bizottságok. A különböző megyei bizottságokat a múlt héten tartott őszi rendes közgyűlésen köv. alakították meg: A központi választmány tagjainak titkos szavazással megválasztották: Dr. Ááron Sándor, Boer Endre, Bőszörményi Zsigmond, Saitz Mihály, Domahidy István, Ilosvay Aladár, Medvey Lajos, Debreczeni István, N. Szabó Antal, Dr. Serly Gusztáv, Baudisz Jenő, Róth Károly, Jékey Zsigmond, Nagy Sándor, Nagy Béla, Szuhányi Ödön, Sántha Kálmán, Gróf Teleky Sándor, Ináncsi Papp

Kálmán, Mo'csányi Gábor, Kölesey Antal, Gróf Teleky János, Gellért Endre, Madarassy Gyula, Bőszörményi Sándor, Ifj. Szegedy Antal, Id. Vetzák Ede, Berger Ármin, Komoróczy Jenő, Boros Zoltán, Horváth János, Neubauer Ferencz, Dr. Schönplug Richárd és Ilosvay Ferenczet. A közigazgatási bizottság tagjai lettek titkos szavazás útján és pedig az 1904—1905. évre Gróf Károlyi György 98, Sántha Kálmán 89, 1905—1906. évre Kende Zsigmond 97, Nagy Béla 98, Bőszörményi Sándor 97, Jékey Zsigmond 98 és Ináncsi Papp Kálmán 96 szavazattal. Az állandó választmányt a következőleg alakították meg: Adler Adolf, Bőszörményi László, Boer Endre, Kaufman Jenő, Bőszörményi Zsigmond, Csipkés András, Domahidy Sándor, Helmecei József, Horváth János, Ilosvay Ferencz, Ilosvay Bálint, Jékey Mór, Jékey Zsigmond, gróf Károlyi István, Révész János, Kölesey Antal, Zoltán László, Kováts Jenő, Madarassy Gyula, Mándy Zoltán, Nagy Béla, Nonn Gyula, dr. Schönplug Richárd, Szuhányi Gyula, dr. Serly Gusztáv, N. Szabó Antal, N. Szabó Pál, Szerdahelyi Ágoston, Szuhányi Ödön, Szuhányi Ferencz, Tóth Mór, gr. Teleky Sándor, Domahidy István, Jakó Kálmán, Kende Zsigmond, Szeőke Barna, Luby Géza, Papolezy Béla, Madarassy Dezső, Budaházy István, Roóz Samu, Sántha Kálmán, Ilosvay Aladár, Kacsó Károly, Domahidy Viktor, Róth Károly, Jeney Géza, Papp Béla, Stoll Béla, dr. Miskolczy Sándor, Bornemissza Géza, gr. Károlyi György ináncsi Papp Kálmán, Péchy László, műszaki tanácsos. Luby Zsigmond, Kováts Dezső, Kováts Gyula, N. Szabó Albert, Bőszörmény Emil. Az esküdtzéki tagokat kisorsoló bizottság tagjainak megválasztották, Kende Zsigmond, N. Szabó Antal, Nagy Béla és Papolezy Bélát. Az igazoló bizottságot a következőleg alakították meg: elnök dr. Serly Gusztáv, tagok: dr. Adler Adolf, Róth Károly, Papp Béla, dr. Ááron Sándor, id. Vetzák Ede, Debreczeni István, Nonn Gyula és Bőszörményi Sándor.

Hymen. Ujfalu Sándor földbirtokos a napokban esküdtött örök hűséget Szent-Iványi Gyula orsz. képviselő leányának, Anna kisasszonynak Apában. — Roóz Elemér

Jézus sz. neve! Legyen áldott a legméltóságosabb Oltáriszentségben jelenlévő Isten! Legyen áldott az Istenanya Mária! Jézus, David fia, könyörülj a betegeknek! gyógyítsd meg a betegeket! Jézusom, add, hogy lássak, Jézusom, add, hogy járjak! Ha te akarod, meggyógyíts engem! Hozanna, hozanna David fiának, hozanna a magasságban! És a népek ezrei utána zugják esdő hangon, élő hittel ezeket a esengő, megindító szavakat. És az Oltáriszentségben jelenlévő Jézus gyakran meghallgatja, csodákkal jutalmazza e kéréseket.

Augusztus 30-án délután 4 és 5 óra között tartott ünnepélyes körmenet alkalmával 3 ily csodának voltunk mi magyarok és 40,000 ember közvetlen szemtanúi. Amint a pap az Oltáriszentséggel a betegeket megáldotta, 3 beteg hagyta el hordszékét, és nyerte vissza egy pillanat alatt egészségét. 3 szor tört ki a lelkesedés a „miracle” „miracle” „Vive Jesu” „Vive Marie” felkiáltásokkal.

Az első Cholet Henriette 29 éves Bressur mellett lakó leány volt, ki hosszú idő óta térdköszvényben szenvedett, csak nagy kintudott mankón járni. Aug. 30-án ő is hordszékben ült a betegek között, midőn a

pap a szentséggel megáldotta, kilépett a hordszékéből, leberult az Oltáriszentség előtt, s azóta mankó nélkül egész könnyedséggel jár-kel.

A második Épasse Mariska Chatelle-rauolt 5 éves kis lányka születése óta angol kórban szenvedett, mindkét lábára béna volt, hátán egy nagy pupos kinövésessel. Dr. Brun orvos kezelte évek óta a városi kórházban, de minden eredmény nélkül. A processió alkalmával kis hordszékében mozdulatlanul ült, midőn a pap a Szentséggel megáldotta, eltűnt minden baja, szemünk előtt felugrott a hordszékéből, lábaira állott, s futott édes anyja karjai közé. A körülálló hozzárohantak, csókolták kezét, lábát, a rendőrök kordont vontak az anya — és gyermeke körül, s vezették az orvoshoz, ki konstátálta a teljes gyógyulást.

A 3-ik csoda Lafforgue Leontinnal, egy 40 éves Saulzoni nővel történt, ki 5 év óta vesegyulladásban és nagyfoku idegbajban szenvedett. Annyira elgyengült, hogy mozdulni sem tudott, hordágyon vitték a grottóhoz és a processió terére. Amint az áldást megkapta, szemünk előtt fölkelte ágyáról, s ment az Oltáriszentség után. Megható látvány

volt, amint sápadt arccal, égreemelt ragyogó szemekkel, kiterjesztett kezekkel kísérte a rendőrök kordonja között az Oltáriszentséget. A processió után saját lábán ment ő is nagy néptömeg által kísérve a „Bureau des Constatations”, az orvosok hivatalos helyiségébe, a hol rögtön teljes gyógyulásáról jegyzőkönyvet vettek föl.

40,000 ember és mi magyarok saját szemünkkel láttuk e 3 csodát, aztán mondja valaki, hogy nem történnek ma csodák!

A lourdesi hivatalos lap ezidei augusztus, szeptemberi minden heti száma 10—15-20 ily csodás gyógyulást hoz, pedig e hivatalos lapban csak az oly gyógyulások szerepelnek, melyek a „Bureau de Constatations” által hitelesítve vannak. 46 év óta az ily kétségbevonhatatlan csodák száma 25—30,000-re megy, hogy hány történt titokban, oly esetekben, a melyeknél a hitelesítés elmaradt, csak a jó Isten és a bold. Szűz tudja.

Eltagadni e csodákat nem lehet, holmi „suggestió”, „hypnozis”-féle frázisokkal megmagyarázni — képtelenség. Hypnozis, suggestió meggyógyíthat egy-egy idegbeteget, de nem mindenféle, az orvosi tudomány által gyógyíthatatlannak kijelentett betegséget.

dr. vármegyei tb. járásorvos, a napokban váltott jegyet dr. *Szepesi Arnold* sátoralja-ujhelyi városi főorvos leányával, Paula kisasszonnyal. — *Kelemen Aladár* postatiszt Budapestről jegyet váltott *Fényes Sándor* sárközujlaki földbirtokos leányával, Ilona kisasszonnyal. — *Róth István Lajos* a nagy-károlyi önszegélyző népbank pénztárosa a napokban tartotta esküvőjét *Kovács Ida* kisasszonnyal Zilahon. — *Kesely Gergely* helybeli iparos jegyet váltott *Barancsi János* nagykárolyi lakos leányával, Vilmával. — *Ciota Demeter* dr. beszercei ügyvéd a napokban esküdtött örök hűséget Nagyszombaton özv. *Márk Gézáné* urnőnek.

Részvényilatkozatok. Említettük lapunk múlt számában, hogy Nagybányán elhalt *Svaicer Ilka*, ki az ottani nőegyesületnek megalapítója, s élete végéig elnöke és diszelnöke volt. E nő maga a megtestesült jótékony volt. Halálát az egész város és a nagy vidék gyászolja, siratják a szegények, kiknek jótévedője volt. A gyászeset alkalmából számosan fejezték ki részvétüket, az első között volt a püspök ur *Ó* nagyméltósága, ki *Robelly Lajosné*hoz, a nagybányai nőegyesület jelenlegi elnökéhez a következő sorokat intézte: Nagyságos Elnök! Fájdalmasan érintett a jelentés, a mely *Svaicer Ilka* ó nagysága elhunytát hozta hírül. Vele a fennkölt gondolkodású, nemes lelkű s a jótékonyág gyakorlásában fáradhatatlan nő egyik tiszteletreméltó példányát ragdta ki a halál az élők sorából. A nagy veszteséget, a mely halála által különösen a nagybányai jótékony nőegyesületet sújtotta, átérzve, legőszintébb részvételemet fejezem ki a nőegyesület hosszú időn át tevékeny elnökének halála fölött. Az elköltözött lelkének adjon a végtelenül irgalmas Isten örök üdvösséget s a szomorkodóknak vigasztalást. Szatmár-Németi, 1904, október hó 8-án. — *Meszlényi, szatmári püspök.* Özv. báró *Vécsey Józsefné* szintén kondoleált a következő levél kíséretében: „Tisztelt nőegyesület! Fájdó, szomorodott szívvel

Igaz, hogy nem minden beteg, kit Lourdesba visznek, gyógyul meg, mert a csoda rendkívüli kegyelem, melyet csak azok nyernek meg, kiknél Isten magasabb szempontból, lelki üdvösségük céljából azt szükségesnek tartja. Ritka beteg gyógyul meg az első fürdésnél, legtöbbnek hitét Isten próbára teszi, s csak ekkor gyógyítja meg, midőn erős, rendületlen hite által arra érdemessé lesz.

Mit bizonyítanak e csodák? Azt, hogy Istennek mindenható hatalma ma sem kisebb, mint volt mindig; imáandó jóságát az élet bajai, nyomorai között ma is úgy érezteti, miként minden időben. Bizonyítják továbbá a bold. Szűz iránti bizalom, tisztelet és áhitat csodás jutalmát. Ő, ki leghatalmasabb szószólónk, pártfogónk Isten trónja előtt, ma is érezteti anyai jóságát, és Isten a bold. Szűz iránti gyermeki bizalmat csodák által jutalmazza meg.

Épen ezért, nemcsak Lourdesban, hanem az egész világon részesülnek a szűz Anya tisztelői az ő csodás segélyében. Ki nem hallott közülünk a lourdesi vízzel való csodás gyógyulásokról a világ minden részén? Ki nem tapasztalta az ő anyai segélyét az élet különböző bajai között?

A szeplőtelen fogantatás dogmájának kihirdetése, mely a bold. Szűz dicsőségének koronájába a legfényesebb gyémántkövet helyezte, így nyitotta meg az emberiségnek jutalmul az isteni kegyelmek gazdag forrását.

Dr. Fibiger Sándor.

vettem az egyesület felejtethetlen alapítója s elnöke elhunytának gyászos hírét. A boldogultban egy minden tekintetben kiváló hölgy fejezte be példás életét, kinek önfeláldozó, emberszerető tevékenysége — áldásos működése — szívjósága örökké élni fognak azok emlékezetében, kikkel kifogyhatatlan jótékonyágát éreztette, — nem különben azokban is, kiket ő vezért az emberbaráti tevékeny működésre! — Valódi forró szívű, fennkölt szellemű igaz „Magyar hölgy” volt *Svaicer Ilka*, kire szülővárosa méltán büszke lehet! Áldás, béke lengjen porai felett, a Mindenhatónak mutassák be imáikat azok, kikkel irgalmasságot gyakorolt! — Fogadj a tisztelt nőegyesület legőszintébb, legforróbb részvételem kifejezését, melylyel vagyok honleányi üdvözléssel igaz híve. Sárközön, 1904. okt. 5. d. ikén. stb.

Budapest nem zárják be az iskolákat. A fővárosban huzamosabb idő óta vörheny-járvány van, amely a múlt hónapban sem csökkent, noha a hatóság minden óvintézkedést megtett. A napokban *Magyarévits M. dr.* tiszt főorvos értekezletre hívta meg a kerületi orvosokat, amelyen több egyetemi tanár és gyermekorvos is részt vett. Az értekezlet tárgya az volt: bezárassák-e az iskolákat, vagy nem? És egyhangulag kimondták, hogy az iskolák bezárása nem szükséges, mert a vörheny, amely most különben is enyhe lefolyású, nem tartozik az úgynevezett iskolai betegségek közé. Érdekesek és igen figyelemre méltók *dr. Bókay J.* egyetemi tanárnak az értekezleten elmondott következő szavai: „Az összes iskolák bezárására annál kevésbé volna helyes dolog, mert ez a megbetegedésekben apadást nem hozna s mert pedagógiai hátránnyal járna és még következményeiben az iparra és kereskedelemre, az idegenforgalomra igen hátrányosan hatna vissza anélkül, hogy számottevő egészségügyi előny származnék.” — Megállapodtak aztán a részletekben is, hogy az egyes iskolákban milyen esetekben és mennyi ideig szüneteljen a tanítás. — Vajha okulna ebből a példát adó esetből a vidék, ahol lépten-nyomon több hétre, sőt több hónapra is bezárják az iskolákat.

Küry-est. Folyó hó 14-én *Küry Klára* a budapesti Király színház művésznője, kinek a népszínház színpadán aratott művész babéiról a fővárosi lapok hasábkot irtak, kísérelve: *Krasznay Arankával*, *Oláh Gyulával*, a Király-színház baritonistájával, *Tarnay Alajos* zongora művésszel, színházunkban hangversenyt rendezett, melyen városunk közönsége oly nagy számban volt képviselve, hogy a ház zsuffolásig megtelt. Küryt már a vasutnál fogadták virággal, szíveséggel, este pedig a szerepléskor nagy óvációban részesítették. Megjelenésekor a zsinórpadláról virágosó hullott reá, mely oly szakadatlanul omlott alá, hogy a művésznő perczeig szóhoz nem juthatott, csak hajlongott és köszöntötte a felnyújtott pompás virágosokrot, virágkosarakat. A közönség tapsolt és éljenzett. *Küry Klára* elénekelte a *Lili keringőt*, a kacagódalt, a kínai mézes hetek belépőjét, a Regiment kuplét, a *Göre nótát*, és a *Yes-yes* angol táncz kuplét. Minden számát zajos tetszéssel honorálta figyelmes publikum s a művésznő a tomboló ujjazásra, egyik-másik program-szerű dalát meg is ismételte. — *Krasznay Aranka* érzellemmel és művészi kifejezéssel szavalt. A baritonista érczes hangjával hatást keltett, *Tarnay Alajos* bravúrral zongorázott. Az előadás után a tolongó sokaság a lovakat kifogva kézzel vontatta *Küry Klára* kocsiját a Pannoniába, melynek erkélyéről a művésznő megköszönte az óvációkat.

Bazár és táncmulatság. A szatmári ev. ref. tanítónőképző-intézet tanárkara nov. 5.

és 6-án a Vigadó helyiségeiben bazárral, tombolával s ozsonnával egybekötött mulatságot rendez, melyre külön meghívót nem bocsát ki, hanem hirdapok és plakátok útján hívja meg a t. közönséget. — Nov. 5-én d. u. 3 órától este 8 óráig bazár, tombola és ozsonna lesz, — ezután táncmulatság; 6-án a megmaradt tárgyak elárverezése, és az ételneműek elfogyasztása. Belépi jegyek ára délutánra 40 fillér, az esti táncmulatságra 2 korona a személyjegy és 5 korona a családjegy. Amint az előkészületekből látszik, a mulatság fényes sikerűnek ígérkezik, az asztalfőnökök felkérését a tanárkar tagjai most végzik s eddig is sokan s társadalmi életünk legelőbbkelő és legszámottevőbb tagjai voltak kegyesek elvállalni. Tekintettel a jótékony célra: — a képezde felszerelési költségeinek fedezésére, hi szük, hogy városunk és vidékünk aldozatkező közönsége nagyban hozzá fog járulni a mulatság sikeréhez.

Szüret. A hegyen vígan folyik a szüret. A szőlőgerezd jól ereszt, tapasztalható a legutóbbi esős napok hatása. A must édes és van is ára, a minnek örül a sok aggodalmat kiállott gazda. — Több háznál táncmulatság, estély volt a fiatalság élénk részvételével pl. *Kovács Leóéknál*, *Lengyel Imrééknél*, *Verézyéknél*, *Nagy Endrééknél*. A polgármesternél hétfőn délelőtt volt szüreti nagyebéd, melyen a rokonok, s jó barátok, notabilitások vettek részt. *Ratkovszky Pál* gymnasiumi igazgató pedig ugyanazon hétfőn este a tanári kar tiszteletére fényes vacsorát rendezett kis-lippai szőlőjében. — Az igazgató estélyén az acetilénvilágított (a *Haller Jenő* tanár mesteri munkája) termekben csapongott a jókedv, szípközött benn a szellem, künt futott a magasba a röppentyű, tánczolt jó kedvvel a szüretelő munkás nép. — A házigazdát *Dr. Fechtel János* szeretettel, meleg szavakkal üdvözölte a házigazda vendégeit éltette, *Bagossy Bertalan* a szőlős gazdát köszöntötte. Poharat köszöntöttek továbbá: *Fásztusz Elek*, *Dr. Fodor Gyula*, *Veszprémi Sándor* plébános, *Lehóczky József*, *Kovács Gergely*, *Fröhlich Kálmán* stb. A társaság éjfél felé külön vonaton tért haza.

A legtöbb adót fizetők névjegyzékét

Az igazoló-választmány szombaton délután 5 órakor *Korányi János* elnöke alatt ülést tartott, a melyen megállapította a jövő évre érvényes legtöbb adót fizetők névjegyzékét. A névjegyzék szerint virilisekként igazoltattak a következők: *Dr. Keresztszeghy Lajos** 2343 K 58 f., *Markusz Márton* 2122 K 25 f., *Klein Vilmos* 1946 K 64 f., *Lengyel Márton** 1740 K 42 f., *Dr. Nagy Barna** 1748 K 88 f., *Antal Kristóf* 1551 K 71 f., *Fried Emil* 1246 K 60 f., *Dr. Frieder Adolf** 1237 K 80 f., *Schwartz Albert* 1182 K 91 f., *Kiszelly Károly* 1148 K 41 f., *Korányi János** 1070 K 68 f., *Heinrich Viktor* 1061 K 24 f., *Dr. Lehóczky János** 1011 K 90 f., *Halmi János* 964 K 65 f., *Rohrlich Sámuel** 896 K., *Markovics Ignác* 865 korona 50 fill. *Markovics Májor* 865 k. 50f., *Szatmári Adolf* 859 k. 90 f., *Jákó Sándor** 846 k, 80 f., *Dr. Wallon Gyula** 846 k. f. *Bossin József** 846 k. 56 f. *Sz. Török János* 842 k. 21 f., *Dr. Török István** 799 k. 18 f. *Lengyel Enere* 796 k. 41 f. *Kovács Leó* 793 k. 89 f. *Antal Dániel* 791 k. 43 f. *Rozenfeld Miksa* 777 k. 39 f. *Dr. Papolczy Gyula** 775 k. 60 f. *Dr. Farkas Antal** 748 k, 12 f., *Wallon Lajos* 727 K. 12f., *Vadai Károly** 726 K. 02 f., *Jankovis János** 715 K 46. f., *Bakó Lajos** 700 K. 68 f., *Reiter Béla* 685 K. 20 f., *Kovács Ábrahám* 657 K. 28 f., *Kollár Gyula* 649 K. 16 f., *Fogarassy Sándor* 636 K. 58 f., *Bölonyi László*. 633 K. 08 f., *Uray Géza** 611 K. 02 f. A* -al jelölték adója kétszeresen van számítva

A debreczeni átirat. Debreczen városának a hazai nyelv jogainak megvédése tárgyában a törvényhatóságokhoz intézett átiratát most tárgyalta a vármegyei közgyűlés. Az állandó választmány azt javasolta, hogy ne a képviselőházhoz, hanem a kormányelnökhöz intézessék felirat. Heves vita fejlődött erre ki, melyben *Luby Géza*, *Nagy László* alispán, *dr. Adler Adolf*, *dr. Falussy Árpád*, *Mártha József*, és *dr. Kovács Dezső* vettek részt. Végre szavazásra került a dolog. A közgyűlés 62 szavazattal 23 ellenében az állandó választmány javaslatát fogadta el, így tehát a miniszterelnökhöz fognak felírni.

Tűzjelzés. A város közönsége nyugalmának végtelen zavarására szolgált az, hogy még kisebb tüzesetek alkalmával is, tehát indokolatlanul félreverték az összes harangokat. Most a tüzoltó őrtorony felállításával, ezélszerű toronyórság mellett, elégségesnek mutatkozik az őrtorony jelzése s éppen azért a t. o. parancsnok megkereste a lelkészi hivatalokat, hogy harangozóikat a tűzjelzésre szolgáló harangozástól tiltsák el.

Megei pótadók. A vármegye öt % pótadót szavazott meg különböző célokra. A közgyűlésnek csak azon 1/2% ellen volt kifogása, melylyel a főszolgabírók uti általánját akarták emelni. Heves vita keletkezett e tételnél, melyben *N. Szabó Albert*, *Komoróczy Iván*, *dr. Falussy Árpád*, *Jékely Mór*, *Luby Géza* és *Kovács Dezső* vettek részt, kik elleneztek az általán emelését, az alispán, *Hosway Endre* főszolgabíró szólottak a javaslat mellett, mire a közgyűlés 83 szavazattal 37 ellenében elfogadta azt.

Erdőeladás. A munkácsi uradalom eladta az Alsó-Szarvas, Felső-Erdő és Rafajánán még fennálló, műszaki célra alkalmas tölgyfákat a Neuschloss-féle nasici tanninyár és gőzfűrész részvénytársaságnak előre fizetendő 750,000 koronáért. A vásárló cégnek legközelebbi telepe városunkban van.

Vasutmegnyitás. Már csak napok választanak el a felsőbányai vasut megnyitásától. E héten *Tolnay Kornél* debreczeni üzletvezető, *Ericz Ernő* főfelügyelő, pályafentartási osztályfőnök, *Berényi* főfelügyelő, a forgalmi osztály főnöke, *Czinner* és *Kiss Béla* mérnökök az új vonaton Nagybányáról egy géppel és egy szalonkocsival Felsőbányára utaztak, megvizsgálták az egész pályatestet és abban állkpodtak meg, hogy az új vasut e hó 31-én megnyitható lesz. A megnyitásra nézve a terv az, hogy 31-én 9 órakor egy külön vonattal érkeznek meg Szatmár felől a hivatalos egyéniségek Nagybányára, honnan 10 órakor lesz az indulás. Felsőbányán bankett lesz, majd délután 5 órakor visszautazik a társaság. A nagyközönség számára nov. 1-én adják át a vonatot.

Bányavétel. A kapnikbányai Róta bányát az angoloktól az első erdélyi Bányatársulat vette meg 300000 koronáért s azt azonnal üzembe is veszi. Végre tehát nem fog tovább parlagon heverni ez a kincses aranybánya, melyről bár mindenki tudja, hogy gazdag éreket rejt magában, mégsem akadt reá vállalkozó évekig.

A „Szatmárnémeti Iparos Ifjak Köre“ saját helyiségében 1904. évi október 30-án szüreti táncvizsgalmat rendez. Belépti-díj személyenkint 60 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A szőlőcsempészek felett a hegyközség bírósága fog itélkezni.

Kanyaró és difteritisz. Munkácson fellépett a kanyaró és difteritisz, a gyermekeknek ez a két veszedelmes betegsége. Naponkint újabb megbetegedések fordulnak elő. A hatóság szigorú intézkedéseket tett a járvány meggátolására.

Textilgyár. Beck Izidor, az érihályfalvi pótkávé és czérnagyár beltagja, Szatmáron textilgyárat akar felállítani s ehhez szüksé-

ges gépberendezést 26.000 korona értékben államsegélyképen kéri. Folyamodó telkekbe és épületekbe mintegy 40.000 koronát szándékozik befektetni s kezdetben 25—30 munkást tudna foglalkoztatni. A beérkezett értesítések közül a kamara megállapította azt, hogy egy textilgyár felállítása Szatmáron kívánatos, sőt, közhajti képez s a terv a kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter ur érdeklődését is már felkeltette. Megálapította továbbá a kamara azt, hogy Beck Izidor vállalkozót a szakkörök, mint megbízható, szakképzett egyént ismerik, ki ezen vállalat létesítésére képességgel bír. A kamara közös bizottsága az ügyet tárgyalta s a vállalat létesítését támogatásra érdemesnek tartja. Tóth Kálmán, Szentkirályi Tivadar és Paskuj Imre felszólalásai után: a kamara a gyár felállításának tervét melegen pártolja s azt javasolta, hogy a keresk. m. kir. kormány a vállalat létesítésének részletei iránt a folyamodóval tárgyalásba bocsátkozzék.

Óvodavizsgálat. Patóházán szép vizsgálati ünnepély folyt le e hó 9-én délután. Ekkor lett megtartva a községi óvodavizsgálat roppant sok szülő s számos érdeklődő jelenlétében. Valóságos ünnepélylyé vált a kis gyermekesemények vizsgálata, kiknek szép énekei, játéka, szavalásai s meséi hol könyeket esaltak ki a szülők szeméből, hol hangos derűsregr indították a jelenlevőket. Meglepően szép volt hallani a román ajku gyermekek tisztá, kifogástalan magyar beszédét. Igen jól esett meggyőződni arról, hogy az óvoda a magyarosítás terén e nemzeti helyen valóságos missziót teljesít. A jelenlevők nagyon meg voltak elégedve a minden tekintetben kifogástalan eredménnyel. Vizsgálat végeztével a szülők hálájukat s köszönetüket fejezték ki az érdemes óvónőnek, — *Marosán Jánosné* nak, kit lelkesen megéljeneztek. — Itt említhük meg azt is, hogy Szatmár vármegye kir. tanfelügyelője is elismerését fejezte ki az ügybuzgó óvónőnek a gyermeknevelés terén szerzett érdemeiért.

A vásárt bezárták. Minthogy a szomszédos Zsadány községben a ragadós száj- és körmőfájás járvány-szerűleg lépett fel, a városi hatóság beiltotta hasított körmű álatoknak felhajtását a szatmári vásárra. Tehát szarvasmarha, sertés, juh, kecske fel nem hajthatók. Csupán lóvásárok tartatnak.

Rendőri nyomozatok. *Szaszvárán Mária* 22 éves, gör. kath. vallású, Velés községi cseléd ellen, ki gazdája szekrényeit feltörte, 80 korona pénz és több ruhanemű ellopása után megszökött, a rendőrkapitányi hivatal elfogató paracsot bocsájtott ki. *Balvinszki József*, *Kinszler Endre* és *Weisz Nő* csavargókat öt darab libával a rendőrség elfogta s ellenök a bünyenyítő eljárást folyamatba tette. — *Klein József* 24 éves izr. vallású, nős, itteni születésű kárpitos iparos nejtől 1500 korona elsikkasztása után állítólag Amerikába megszökött, a rendőrkapitányi hivatal ellene elfogató paracsot adott ki.

Bozsvai János Scheppel József asztalos tanulókat nagyobb mennyiségű galambok ellopásával a rendőrség elfogta s ellenök a bünyenyítő eljárást folyamatba tette.

Beiratások a budapesti m. kir. áll. felső építő-ipariskola (VII. Csömöri ut 74. sz. a) *rendes szakosztályban* és az intézetben szervezett *építő ipari téli tanfolyamra* az 1904-905. isk. évre f. évi október hó 26 tól 29-éig. A *rendes szakosztály* hat félévre terjed. A végbizonyítvány hivatalos állásoknál érettségi bizonyítvány értékű, jogot ad az egyéves önkéntességre, három évi szabályszerű utólagos gyakorlat mellett jogot ad a kőmives-kőfaragó-vagy ácsmesterség önálló üzésére s az építő mesteri vizsgálatra való jelentkezésre. *Felvételi feltételek:* Legalább 15 éves életkor, négy középiskolai (gimnasium, reál vagy polgáriskola) osztály végzése s legalább négy havi építő-gyakorlat. Az *építő-ipari téli tanfolyam* négy téli félévre terjed (nov. márc.) A végbizonyítvány munkakönyv váltására jogosít s három évi utólagos gyakorlat melle t jogot ad a kőmives, kőfaragó vagy ácsmester-ég önálló üzésére s az építőmesteri

vizsgálatra való jelentkezésre. Felvételi feltételek: Legalább 15 éves életkor, írni, olvasni és számolni tudás és legalább egy évi építő-gyakorlat. *Szükséges okmányok* mind a rendes szakosztályban, mind az építő-ipari téli tanfolyamra: keresztlevél vagy születési bizonyítvány, az összes iskolai bizonyítványok iparhatóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány, újraoltási bizonyítvány. A téli tanfolyamra a jelentkezők erkölcsi bizonyítványt is tartoznak bemutatni. A beiratási díj 4. a tandíj félévenként 20 korona.

Betörések a vidéken. A napokban Domahidy István domahidi birtokos kastélyába az ablakon át ismeretlen tettes behatolt és egy szekrényből 420 frtot ellopott. A gyanu egy elbocsátot inasra esik, a kit hajnalban láttak is a parkban. A csendőrség kutatja az illető hollétét. — A napokban Apában és Sebespatakon is voltak betörések. Ugy látszik, hogy ugyanazon szervezett tolvajbánda követte el a betörést mindkét helyen, ugyanazon éjszaka. Apában egy boltot vertek fel és az ellopott árukkal egy egyfogatú szekeren Szinéváralján keresztül Sebespatakra mentek. Itt három gazdától élelmi czikkeket loptak. A sebespataki éjjeli őrknek sikerült is négy betörőt elfogni, a kik valamennyien kóbor cigányok voltak. A banda többi tagjai Nagybánya felé elmenekültek.

Találtatott folyó hó 6-án a Deák-téren egy zacskóban 1 kor. 78 fillér pénz és 9 darab kiadvány jegy. Felhivom a tulajdonost, hogy annak átvétele végett hivatalomnál egy év alatt jelentkezzen. Szatmár, 1904. október hó 8. *Tankóczy* főkapitány.

Nyilttér.

Értesítés.

Berlini tanulmány utamról hazaérkezve van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy rendelésemet Hám János-utca 12. sz. alatti lakásomon ujra megkezdtem.

Dr. Erdélyi Miksa,
fogorvos,

a bécsi egyetemi klinika
volt demonstratora.

Szolid munka! — Pontos kiszolgálás!

VALEK JÁNOS
cipész üzlete **SZATMÁR**

(Böllönyi-ház) **Széchenyi-u. 7.**

— a püspöki palotával szemben. —

Ajánlkozik mérsékelt áruk mellett tartós és csinos

férfi, női és gyermek lábbelik, valamint **tiszti** és **lovagló** csizmak elkészítésére.

Iskolás gyermekek részére különösen erős készítményű lábbelik készülnek.

✂ Hibás lábakra különös gond fordítatik. ✂

Állandó raktár a lefinomabb **bőrökből**, **czipőfűzőkből** és **kenőcsökből**.

Munkáim tartósságáról üzletem jóhírneve tanuskodik! 60-26-1

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül

Manhattan porral

A ki serté-eit gyorsabban akarja felhizlalni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobb minőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszóval ki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

tápport. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 klg. 50 kor. 50 klg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán és bérmentve utánvétellel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződéssel hessen a Manhattan por bámulatos hatásáról.

Központi főraktár:

„Manhattan Electrophor Vállalat”
Budapest, VIII, Aggteleki-utca 15.

és szájvíz.

Fogorvosi műtermemet

(Hám-János-utca 1. sz. a színház mellett) újra rendezve, készítek: egyes fogakat, teljes fogsorokat kaucsuk és arany foglalyánon.

!!! Kivánatra szájpád nélkül !!!

Porcellán, arany, platin és cement tömést,

arany fogkoronákat.

Foghuzás a legujabban feltalált szerekkel teljesen fájdalom nélkül.
Rendelek d. e. 8 óratól d. u. 5-ig.

Albisi Bakcsy Domokos,
orvos-fogorvos.

8-52-41

és szájvíz.

„LAXATIN”**czukorka**

egy igen kellemes és felette enyhe hatású

hashajtószer,

mely úgy gyermekek-nél, mint felnőtteknél hasznosnak bizonyult.

Orvosok ajánlják és rendelik betegeiknek.

Kapható 70 fillérért eredeti dobozokban.

Készítője:

Horváth József

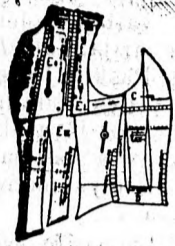
gyógyszerész

Szatmár-Németi.

31-26-26

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL-féle**

Szabályozható Női Derék Szabászati Készülék

Gyári jegy.

segélyével, *anélkül*, hogy a *szabászati rajzot megtanulta volna*. Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. — *Akadémián vizsgáztam. Számos elismerő levelet kaptam minden országból.* Minden államban törvényileg védve és *szabadalmazva*.

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett

Guschelbauer Antal Sopron.

Magyarzatok ingyen lesznek küldve.

23-52-29

Képviselek minden helyiségben kerestetnek.

Kiváló szerencse Töröknél!**Felülmulhatatlanul**

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korona nyeresémynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereseményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15 osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben 1,000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000, korona és még sok egyéb; összesen 55.000, nyeresemény és jutalom 14,459,000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/3 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 24-éig

bizva ommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruhánek osztálysorsjáték üzletei: Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a. II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.

Kérek részemre

I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet

hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben

utánvételezni kérem

postautalvánnyal küldöm

mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.)

A nemtetsző törlendő

Pontos cím:

Új egyenruha üzlet.

KLEIN ÉS TÁRSA

papí, polgári es egyenruha készítő
SZATMÁRON,
Hám János-utca 10 szám.

Készítenek mindennemű
papí reverendákat,
polgári öltönyöket.

Hivatkozva az e téren **Budapest-**
ten és az utóbbi **7 évben Pá-**
risban szerzett szakképzettségünkre
és tapasztalatainkra, azon kellemes hely-
zetben vagyunk, hogy a legkényesebb
igényeknek is az **elegánsan kiál-**
litott munkával megfeleljünk.
Üzletünkben állandóan nagy választék
van **valódi angol és a legfino-**
mabb honi gyártmányu gyap-
juszövetekből.

Szíves pártfogást kérnek
tisztelettel

Klein és Társa
polgári és egyenruha készítő.

„Szatmári bank” részvénytársaság

Szatmáron Deák-tér 29. sz.

A legkedvezőbb feltételek
mellett nyújt törlesztéses jel-
zálogkölesönöket földbirtokra,
házakra 10-től 65 évig ter-
jedő időre

4%-os záloglevél alapon.

A kölesönök árfolyam
különbözet levonása nélkül
készpénzben is folyósíthatnak.
Tudakozódásokra nyom-
ban kimerítő választ adunk

Szatmári bank r. t.

59-13-1

Egy csinosan butorozott szoba

november 1-től

kiadó

Petőfi-utca 33. sz. alatt.

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LÁSZLÓ

Telefon 85.
Helyi 1 kor. ér-
tékű vásárlás már
helybe szállítva

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és PÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
Szatmár, Széchenyi-utca sarkán.

Helybell
megrendelések
hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

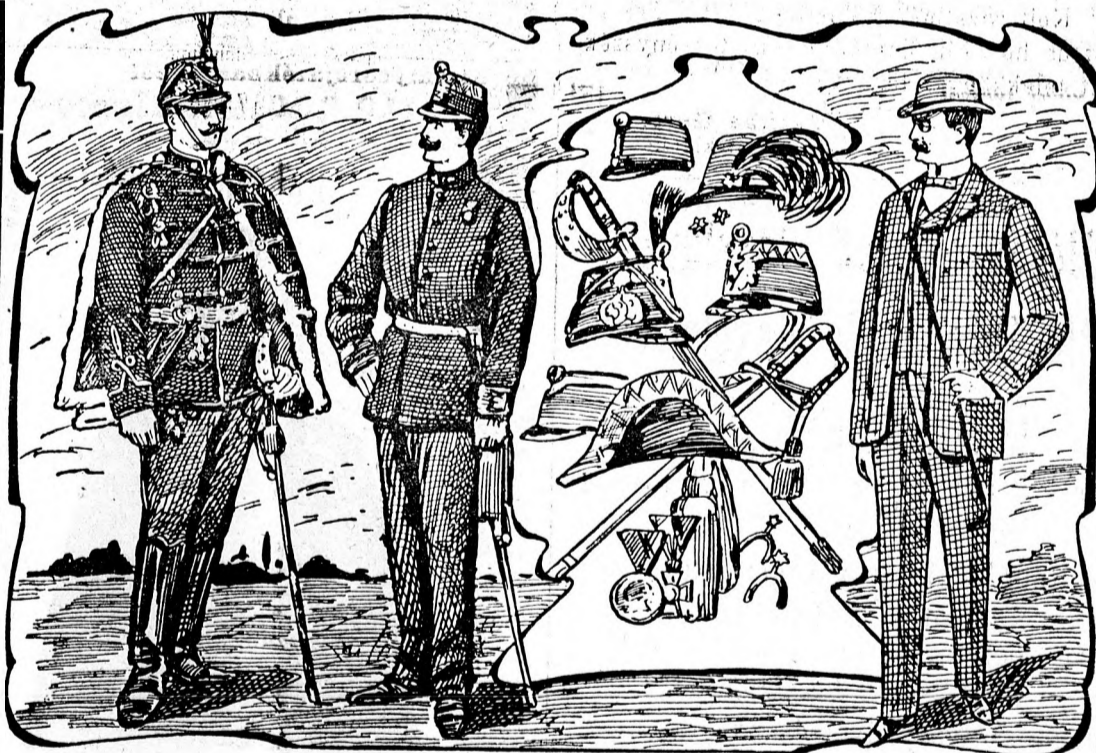
Friss husok		Füstölt áruk.	
	frt. kr.		frt. kr.
1 ko. I. Marha hus	52	1 ko. debreczeni páros	90
„ Sertés „	60	„ Lengyel kolbász	80
„ Borjú „	64	„ Sonka kolbász	80
„ Bárány „	—	„ krakói „	80
„ Juh „	—	„ Krinolin „	80
„ Friss háj olvasztani	72	„ Parizer „	80
„ „ szalona „	72	„ Máj sajt „	80
„ „ bőr nélküli	72	„ Disznófej sajt	74
„ Friss kolbász bors.	100	„ Virsli tormás	5
„ fok. ezitr.	70	„ 100 pár frankfurti	8
„ Friss zsir „	80	„ 100 drb. Salvaládé	5
Kolbász áruk.		Füstölt áruk.	
1 ko. Szalámi	2	1 ko. Sonka pácizolt	110
„ füst. magyar kolt.	90		

4-26-20

Tisztelettel
BÖLÖNY LÁSZLÓ

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papí- és egyenruha-üzlete
Szatmáron, Deák-tér, (Városház-épület).

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papí reverendá-**
kat; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns szabás**
és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
szállítványaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben. Első-
rangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy for-**
galma által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom,** mint
bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni biz-
tosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meg-
elégedésére fogok szolgálni.

Maradtam kiváló tisztelettel:

INGLIK JÓZSEF,
szabó mester.

5-26-20

10597

1904. Tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szatmárnémeti kir. törvszék, min: telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Sulyok Róza** végrehajtatónak **Lisznai Kálmán** végrehajtást szenvedő elleni 24 kor. — fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szatmárnémeti kir. tszék (a szatmárnémeti kir. járásbíró) területén lévő, a porcsalmi 120 sz. betétben. A 1. 1. 2. rend 67. 68. hrsz. alatt felvett ingatlanra az 1881. évi 60-t. cz. 156 § a alapján a társtulajdonosok illetőségére is a 14873/893 tksz. végzés következtében C. 1. sorszám alatt özv. Lisznai Sándorné sz. Tamási Mária javára bekebelezett holtig illetve férjhez menetelég tartó haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett 970. koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebbi megjelölt ingatlan — az 1904. évi november hó 3 napján délelőtt 10 órakor Porcsalma község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szatmár Németiben 1904. évi augusztus hó 25 ik napján a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Farkas Gerő,
kir. törvszéki bíró.

3-1-1.

Plébános urak figyelmébe.

Házassági-, Keresztelési-, Halálozási-, Bérnyomtatási-, anyakönyvek, ugyszintén anyakönyvi kivonatok. —

Tanítói-, k.-tanítói- v. orgonista-dijlevé.

Számadási iverk, templom-pénztár és magtárak részére (kül- és belivek).

Mise-alapítványi iverk és nyugtatványok

Különbéle nyugtatványok, Családi értesítők. Iktató- és postakönyvek (kötve).

Egyházmegyei adókönyvek kizárólagos raktára.

Nyomtatványaink finom fehér és szürke papírra vannak nyomva.

Finom fehér és szürke irodai papirokból, borítékokból, levél-papirokból állandó raktár.

Minden megrendelés kézhez vétele után azonnal expedíálattatik.

„Pázmány-sajtó“

Iskola-köz 3. sz.

Szatmáron nyomtatott a „Pázmány-sajtó“ könyvnyomdában.

PÉNZ!

4%^o-os

törlesztéses kölcsönt

nyújtunk 10—65 évre budapesti és külföldi elsőrangú pénzintézetből, az ingatlan ³/₄-ed értékéig, gyorsan, utólagos díjazással.

kölcsönt nem záloglevelekben, hanem készpénzben is folyósítjuk, melyet a tulajdonos egyszerre vagy részletekben bármikor visszafizethet, de a pénzintézet nem mondhat fel. Legjobb alkalom a súlyos váltó, vagy már meglévő drága törlesztéses kölcsönök átváltoztatására (convertálására).

A kölcsön bekebelezése illetékmentes.

A kölcsöniratok beküldése a tulajdonosra kötelezettséget nem ró, ellenben, ha az ügyet elvállaljuk, a sikert biztosítjuk. **Mielőtt convertál, saját érdekében tegyen kérdést hozzánk, készséggel adunk felvilágosítást díjmentesen.**

Telefon-szám 16.
Válaszbélyeg melléklendő.

Neuschlosz Testvérek

törvényszéki legbejegyzett cég, bankbizományosok

40-2-17

Szatmár.

Ruházati műterem a főtiszt. papság részére

a „vörös kereszt“-hez.

Kitüntelve:

Bécs, Páris, London, Madrid, brüssel, Rologne, Tunis, St.-Gilet stb.

SKARDA VILMOS

IV. Wallergasse I. Bécs. IV. Favoritenstrasse 28.

Ajánl

papi-, rend- és világi

RUHÁKAT;

havelokokat.

Biretumok, kollárék,

chemisettek, házi- és utisapkák, kapuciumok, cingulusok nagy választékban. Valamennyi készítmény a legjobb anyagból tartós és diszes kivitelben **szövetek méter számra** is eladatnak.

2-52-43

EGYHÁZI SZEREK

végleges megrendelés után a kölcsön szállítattak

Arjegyzékek és szövetminták ingyen és bérmentve.